

Euroopan unioni julkaisi keväällä ensimmäiset end-of-waste-kriteerit rauta-, teräs- ja alumiinromulle. EU uskoo, että jätestatuksen poistaminen laadukkaita ja turvalliseksi katsotuilta raaka-aineilta vauhdittaa niiden kierrätystä ja edistää EU:n pyrkimystä kasvaa kestävä kehityksen mukaiseksi kierrätysyhteiskunnaksi.

Nyt annettu end-of-waste-asetus tulee sellaisenaan sovellettavaksi kansalliseen lainsäädäntöön. Siihen ei siis tarvita enää suomalaista omaa asetusta. Kriteerit astuvat voimaan lokaussa tänä vuonna.

LIITTEEN 7 TILALLE VAATIMUSTENMUKAISUUSILMOITUS

EU:n ympäristökomissaari **Janez Potočnik** on perustellut tarvetta end-of-waste-kriteereille sillä, että romunkierrätyksen hallinnollinen byrokratia kevenee, kun raaka-aineita eivät enää koske jätelainsäädännön vaatimukset.

Romuviejät suhtautuvat kuitenkin vielä varauksella ja odottavaisin mielin siihen, kuinka vientitoiminta todellisuudessa helpottuu.

Jätestatuksen päätyminen edellyttää yrityksiltä laatuhallintajärjestelmää, joka voi olla osa normaalia ympäristösertifiointia. Järjestelmän todentajan on kuitenkin oltava käytännössä FINASin akkreditoima. Asetuksessa on tarkat vaatimukset, kuinka metallitehtaiden syötteenä käytettävä materiaali täyttää end-of-waste-kriteerit. Omat kriteerinsä on myös prosesseille ja tekniikoille sekä lopputuotteelle.

Suomen Romukauppiaiden liiton toiminnanjohtaja **Jari Kortesoja** epäilee, että käytännössä end-of-waste-statuksen hakemisesta on hyötyä vain kouralliselle suomalaisia romutoimijoita. Se hyödyttää lähinnä niitä, jotka vievät suuria määriä romua ulkomaille.

Ympäristöministeriön ylitarkastaja **Tarja Riitta Blauberg** ounastelee samaa.

”Viejät hyötyvät eniten, koska materiaali ei ole enää jättesäätelyn piirissä”, hän näkee ja jatkaa: ”Toisaalta sellainen raaka-aine, joka ei ole enää jätettä, tulee sitten Reachin vaatimusten piiriin.”

Metalliromua ulkomaille vievä yritys on tarvinnut liitteen 7 mukaisen dokumentin sekä vihreiden jätteiden sopimuksen ostajan ja myyjän välillä jätteen viennistä. Jos end-of-waste-kriteerit täyttyvät, viejä ei enää tarvitsisi näitä, mutta sen sijaan yrityksen on tehtävä vaatimustenmukaisuusilmoitus jokaisesta vietävästä erästä. Se toimitetaan erän seuraavalle haltijalle ja sitä on säilytettävä vuoden verran.

”Liitteen seitsemän sijasta tarvittaisiin siis toisenlaisia dokumentteja”, Romukauppiaiden liiton Kortesoja tulkitsee.

Blauberg muistuttaa, että end-of-waste-statuksen hakeminen on yrityksille vapaaehtoista. Vientiä voi mainiosti jatkaa myös entiseen tapaan jätesiirtoina.

”End-of-waste-kriteerien täyttäminen vaatii

Metalliromun viennin odotetaan hieman helpottuvan, kun raaka-aine ei ole enää jätelainsäädännön piirissä.

Metalliromu pääsi jätestatuksesta – entä sitten?

EU uskoo, että metalliromun end-of-waste-kriteerit vauhdittavat romun kierrätystä. Suomalaistoimijat pohtivat, keveneekö byrokratia todellisuudessa.

yrityksiltä toimia, joten jää nähtäväksi, kuinka moni yritys siihen lopulta ryhtyy”, Blauberg pohtii.

RAAKA-AINETTA, EI JÄTETTÄ

Romumetallia ulkomaille vievän Romu Keinänen Oy:n **Kaisa Syrjä** ei vielä ole ennättänyt perehtyä jätestatussäädöksiin riittävästi osataksaan sanoa, kuinka ne tulevat vaikuttamaan heidän yrityksensä vientitoimintaan jatkossa.

”Tässä vaiheessa kentällä nämä asiat ovat pikkuisen auki. Toivon, että vientimenettelyt kevenisivät, koska liite 7 on ollut ongelmallinen. Siihen vaaditaan kuitaukset kaikilta osapuolilta, mutta harvoin vastaanotokuitauksia on saatu takaisin määränpäästä. Jos end-of-waste-kriteerien täyttäminen on raskas prosessi, ja viemme vuodessa muutaman laivallisen romua, prosessi tuskin maksaa vaijaa. Mutta en osaa vielä sanoa. Sekin vaikuttaa, miten eurooppalaiset ostajat tämän näkevät”, Syrjä pohtii.

Kortesoja ja Syrjä pitävät molemmat hyvänä sitä, että metalliromulle tulee periaatteellinen mahdollisuus päästä eroon jätestatuksesta.

”Tämä on raaka-ainetta, ei jätettä. Koko romukaupan idea on tehdä laadukasta materiaalia sulattavalle teollisuudelle”, Kortesoja tiivistää.

Lisätietoa netistä

■ Romukauppiat ja jätehuolto-opeeraattorit odottavat, kuinka EU:n end-of-waste-kriteeristö tulee käytännössä vaikuttamaan heidän toimintaansa. Asiaan liittyy vielä paljon avoimia kysymyksiä esimerkiksi sertifioinnista.

Ympäristöministeriön ylitarkastaja **Tarja-Riitta Blauberg** kertoo ympäristöministeriön laativan parhaillaan ohjeistusta metalliromun end-of-waste-kriteereihin liittyen. Lisätietoa on tulossa ministeriön nettisivuille kesän aikana ja niitä täydennetään tarpeen mukaan.

Rauta-, teräs- ja alumiinromun lisäksi ollaan valmistelemaan end-of-waste-kriteeristöjä seuraavaksi kupariromulle, keräyspaperille ja lasille. Kriteeristöön luonnokset ovat nyt kommenttikierroksella. Blauberg ennakoii, että luonnoksista keskustellaan jäsenmaiden kesken seuraavan kerran heinäkuun alussa komission järjestämässä kokouksessa. Ne tulisivat hyväksyttäväksi aikaisintaan vuoden lopussa ja astuisivat voimaan syksyllä 2012.